

REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL NISPORENI
CONSILIUL SĂTESC GROZEȘTI

MD - 6427, satul Grozesti, raionul Nisporeni
Tel : (0264 - 43) 2-36 , (0264 - 43) 6-68 , (0264 - 43) 2-38 -fax
Primaria.Grozesti@gmail.com
WEB : grozesti.sat.md

PROIECT

DECIZIE nr. 2 / 1

din 25 martie 2024

s. Grozești

” Cu privire la executarea Bugetului
satului Grozești pentru anul 2023. ”

Examinând nota informativă prezentată,

constatînd că, în perioada de raportare activitatea economico-financiară a autorității executive a fost îndreptată la executarea atribuțiilor funcționale, realizarea obiectivelor și sarcinilor, care rezultă din Decizia Consiliului local nr. 4 / 12 din 06.12.2022 privind aprobarea bugetului local în lectura a doua pentru anul 2023,

În scopul aplicării unui management eficient și responsabil privind gestionarea finanțelor publice,

Consultând avizul pozitiv al Comisiei pentru economie și buget, finanțe și patrimoniul public,

În conformitate cu:

- prevederile art.31, alin (3) a Legii privind finanțele publice locale nr.397 – XV din 16.10.03;
- Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014;
- art.14 alin.(2) lit. (n³) al Legii nr.436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală.

Consiliul local Grozești,

DECIDE:

1. Se ia act de nota informativă a contabilei-șefă privind **executarea Bugetului satului Grozești pentru anul 2023**.(Anexa nr. 1).

2. Se aprobă executarea bugetului local Grozești pentru anul 2023 la capitolul “Venituri” în sumă de **5 133 330,11 lei** și la capitolul “Cheltuieli” în sumă de **4 977 930,80 lei**, conform raportului narativ.
3. Se aprobă **soldul** (mijloace integral bugetare) la situația 01.01.2024 în sumă de **867 440,95 lei**.
4. Primarul, Croitoru Nicolae va asigura întreprinderea măsurilor eficiente și adecvate situației real create în teritoriu întru colectarea deplină a veniturilor proprii, aprobate în bugetul local pentru anul 2023.
5. Prezenta decizie se include în Registrul de Stat al Actelor Locale, se expediază spre informare persoanelor vizate și se plasează pe pagina oficială a Primăriei Grozești în rețeaua internet, WEB: Grozesti.sat.md.
6. Controlul executării prezentei decizii se atribuie primarului Croitoru Nicolae.

AU VOTAT : Pro - , Contra - , Abținuți –

Autor :
Primar

CROITORU Nicolae
Tel : (0264 - 43) 2-36,
primaria.grozești@gmail.com

Contrasemnat :
Secretarul Consiliului

MITROFAN Svetlana

Raport narativ

privind executarea bugetului

Primăriei Grozești

pentru anul 2023

I.Descrierea generală a executării bugetului Primăriei s. Grozești.

(denumirea instituției)

VENITURI :

1) a. **Partea de venituri a bugetului** pentru anul 2023 a fost executată în sumă de **5 133,3 mii lei**, la nivel de 112,15%, asigurând prevederile planului precizat pe an în sumă de 4 577,3 mii lei, cu 556,0 mii lei mai mult.

Structura executării bugetului după sursele principale de venituri pentru perioada de gestiune se caracterizează prin următorii indicatori:

Specificația	Planul precizat pentru anul 2023		Executat (realizări)		Devieri (-; +)	Nivelul executării (%)
	Suma (mii lei)	Pondere (%)	Suma (mii lei)	Pondere (%)		
Venituri globale din care:	4 577,3	100	533,3	100	556,0	112,15
Încasări directe și integrale ale impozitelor, taxelor și altor venituri(venituri proprii)	706,1	14,70	1 272,7	23.15	566,6	180,25
Mijloace atrase de instituție	171,8	3,73	181,3	3.05	9,5	105,54
Transferuri	3 699,4	81,57	3679,3	73.80	-20,1	99,46

1) b.Pentru perioada anului 2023 bugetul Primariei Grozești la capitolul venituri a fost aprobat în sumă **de 4 131,5 mii lei**, iar suma anuală precizată constituie **4577,3 mii lei**, înregistrând o majorare de 445,8 mii lei.

Majorarea părții de venituri se datorează corelării bugetului local cu bugetul de stat, prin:

- Decizia nr.1/1 din 10.02.2023 – 325,1 mii lei;
- Decizia nr.6/1 din 30.11.2023 – 120,7 mii lei.

Din suma totală a veniturilor executate ponderea impozitului pe venitul reținut din salariu a constituit 1 047.9 mii lei, ceea ce reprezintă 20.41 la sută, iar față de prevederile planului precizat la nivel de 22.89 la sută.

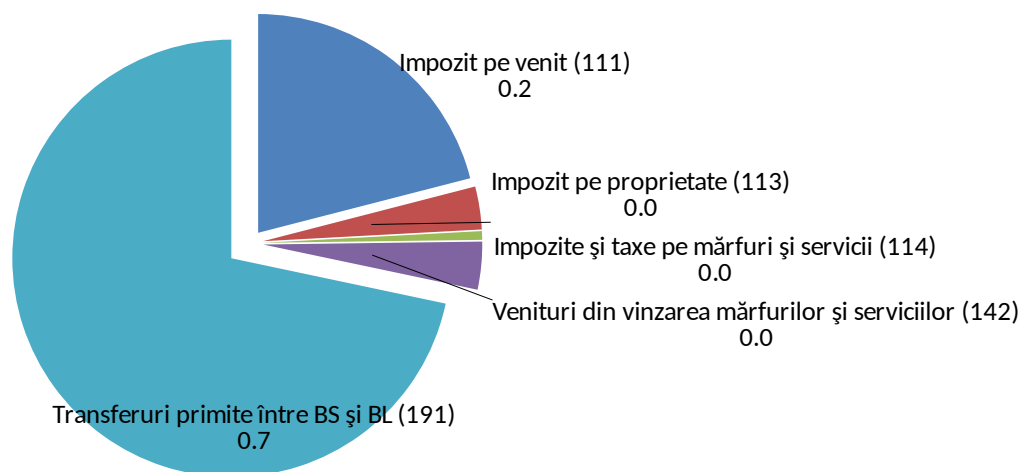
La аренда terenului cu destinație agricolă încasată în bugetul local avem înregistrată neexecutare. Analiza executării la acest capitol este reflectată în anexa nr.1.

	Cod	Suma anuală aprobată mii lei	Suma anuală precizată mii lei	Executat anul 2023 mii lei	Devieri executat față de plan precizat, %
Venituri total Inclusiv:		4131.5	4577.3	5133.3	112.15
Impozit pe venit	111	520.0	520.0	1077.0	>200
Impozit pe proprietate	113	144.3	144.3	162.8	112.85
Impozite și taxe pe mărfuri și servicii	114	41.8	41.8	32.9	78.67
Venituri din proprietate	141	10.0	10.0	-	0.00
Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor	142	161.8	161.8	181.3	112.06
Transferuri primite între BS și bugetul local	191	3253.6	3699.4	3679.3	99.46

Comparativ cu perioada similară a anului 2022, veniturile totale ale bugetului primărie s-au executat în raport de 115,89%, ceea ce reprezintă cu 703.8 mii lei mai mult.

	Cod	Executat (mii lei)		Devieri 2023 față de 2022	
		31.12.2023	31.12.2022	(-; +) (mii lei)	%
Venituri total		5 133.3	4 429.5	703.8	115.89
Inclusiv:					
Impozit pe venit	111	1077.0	822.7	254.3	130.9
Impozit pe proprietate	113	162.8	157.0	5.8	103.70
Impozite și taxe pe mărfuri și servicii	114	32.9	43.8	-10.9	75.12
Venituri din proprietate	141		-	0.00	0.00
Venituri din vânzarea mărfurilor și serviciilor	142	181.3	136.9	44.4	132.42
Transferuri primite între BS și bugetul local	191	3679.3	3269.1	410.2	112.55

Structura veniturilor Primăriei Grozești executate în anul 2023

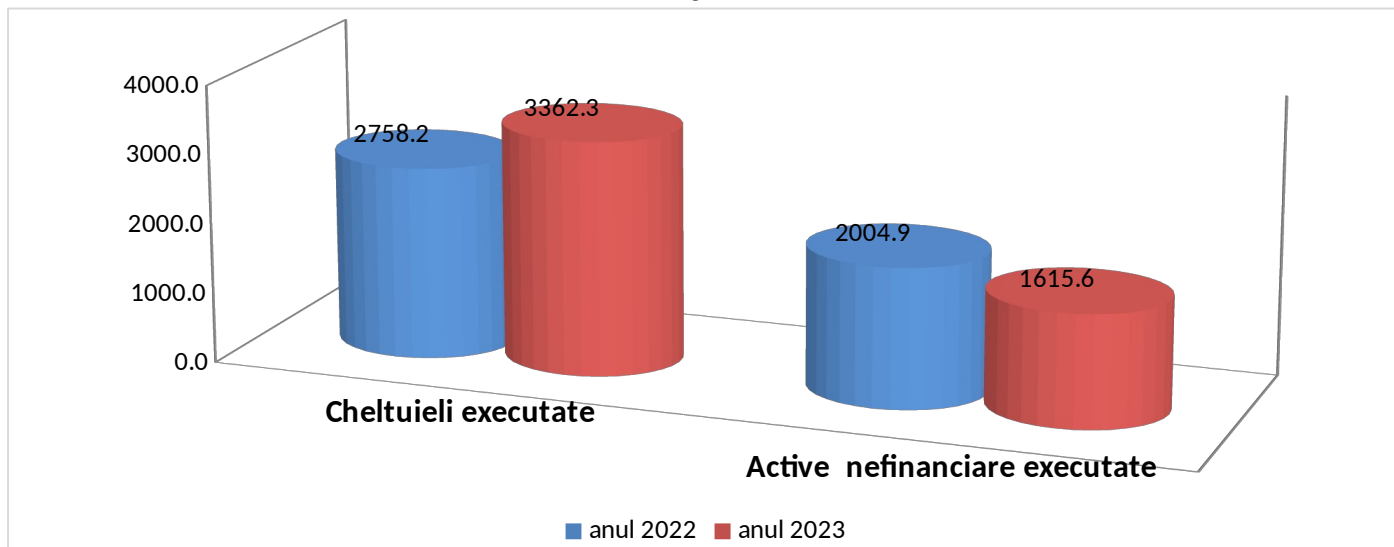

CHELTUIELI :

2. a. La partea de cheltuieli, Primăria Grozești pentru anul 2023 a aprobat suma de **4 131.5 mii lei**, iar suma anuală precizată constituie **5 130.7 mii lei**. În perioada anului 2023 suma cheltuielilor executate constituie **4977.9 mii lei**. Comparativ cu perioada respectivă a anului 2022 valoarea cheltuielilor s-a majorat cu 214.8 mii lei.

Nr. ord	Denumirea	Cod	Suma anuală aprobată mii lei	Suma anuală precizată mii lei	Executat 2023 mii lei	Devieri executat /precizat %
	Cheltuieli total		4 131.5	5 130.7	4 977.9	97.02
1	Remunerarea muncii	211	2119.8	2172.8	2140.7	98.52
2	Contribuții și prime de asigurări obligatorii	212	613.3	630.1	621.6	98.65
3	Servicii	222	267.4	425.4	357.8	84.11
4	Prestări de asistență socială	272	16.0	26.0	26.0	100.00
5	Prestări sociale ale angajatorilor	273	14.0	216.6	213.9	98.77
6	Alte cheltuieli curente	281	27.5	13.5	2.3	16.67
7	Clădiri	311	-	-	-	-
8	Reparații capitale ale construcțiilor speciale	312	506.0	544.7	544.7	100.00
9	Procurarea mașini și utilaje	314	-	30.8	30.8	100.00
10	Procurarea uneltelor și sculelor, inventar de producere și gospodăresc	316	-	-	-	-
11	Alte mijloace fixe	318	-	24.9	24.9	100.00
12	Investiții capitale în active în curs de execuție	319	-	-	-	-
13	Stocuri de materiale circulante	33	567.5	1045.7	1015.1	97.0

**Structura cheltuielilor de casă a Primăriei Grozești pentru anul 2023 comparativ cu 2022
mii lei**

În aspect economic cheltuielile și activele nefinanciare ale bugetului local au evoluat după cum urmează:

mii

lei

Nr. ord.	Denumirea	Cod	Executat		Devieri anul curent față de precedent	
			31.12. 2022	31.12. 2023	(-; +)	%
	Cheltuieli total		4763,1	4977.9	214.8	104.51
1	Remunerarea muncii	211	1841,9	2140.7	298.8	116.22
2	Contribuții și prime de asigurări obligatorii	212	534,2	621.6	87.4	116.37
3	Servicii	222	260,0	357.8	97.8	137.6
4	Prestări de asistență socială	272	25,5	26.0	0.5	101.96
5	Prestări sociale ale angajatorilor	273	89,9	213.9	124.0	>200
6	Alte cheltuieli curente	281	6,7	2.3	-4.4	33.63
7	Reparații capitale ale clădirilor	311	11,3	-	-11.3	0.00
8	Reparații capitale ale construcțiilor speciale	312	547,5	544.7	-2.8	99.49
9	Procurarea mașini și utilaje	314	46,6	30.8	-15.8	66.05
10	Procurarea uneltelor și sculelor, inventar de producere și gospodăresc	316	52,7	-	-52.7	0.00
11	Procurarea altor mijloace fixe	318	85,9	24.9	-60.9	29.09
12	Investiții capitale în active în curs de execuție	319	439,8	-	-439.8	0.00
13	Procurarea materialelor	33	821,1	1015.1	194.0	123.63
	<i>din care:</i>	333	342,8	434.0	91.2	126.62

2) b. Executarea bugetului Primăriei Grozești pentru anul 2023 privind Performanțele pe programe / subprograme

În conformitate cu p.427 din anexa la Ordinul Ministrului Finanțelor nr.209 din 24.12.2015, "Setul metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului" au fost stabilite programe și subprogram de dezvoltare a Primăriei Grozești.

Pentru anul 2023 au fost elaborate 9 programe.

Executarea bugetului la cheltuieli pe programe a fost realizată după cum urmează:

1. Programul Legislativul și serviciile de suport, 0111

Programul include subprogramul - **Exercitarea guvernării, activitatea aparatului primăriei.**

Scopul subprogramului este: interese promovate și probleme soluționate ale populației din s.Grozești.

Bugetul programului la cheltuieli constituie:

Aprobat, mii lei	Precizat, mii lei	Executat, mii lei
1334.6	1558.0	1478.4

Din suma totală a cheltuielilor executate:

- Retribuirea muncii a angajaților aparatului Primăriei constituie 877.5 mii lei;
- Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii – 254.8 mii lei;
- Servicii – 96.5 mii lei;
- Prestații sociale – 157.3 mii lei;
- Alte cheltuieli – 2.3 mii lei;
- Procurarea bunurilor– 90.0 mii lei.

2. Programul –Domenii generale de stat, 0169 (1070)

Programul include subprogramul –**Gestionarea fondurilor de rezervă și de intervenție**

Scopul subprogramului este: activități imprevizibile și excepționale.

Pe parcursul anului 2023 conform deciziilor consiliului sătesc din fondul de rezervă au fost alocate **14.0 mii lei** pentru protecție împotriva excluziunii sociale.

3. Programul - Transport rutier, 0451

Programul include subprogramul – **Dezvoltarea transportului /Dezvoltarea drumurilor.**

Obiectivul principal al subprogramului este întreținerea și reparația drumurilor locale.

Sporirea siguranței și fluidității traficului prin reducerea numărului de accidente.

Cheltuielile subprogramului pentru anul 2022s-au realizat astfel:

Aprobat, mii lei	Precizat, mii lei	Executat, mii lei
506.0	806.0	805.4

4. Programul - Dezvoltare comunală și amenajare,0620

Programul include- activități de **amenajare a satului**.

Bugetul subprogramului la cheltuieli constituie:

Aprobat, mii lei	Precizat, mii lei	Executat, mii lei
20.0	40.0	39.0

5. Iluminarea stradala, 0640

Subprogramul include acțiuni de întreținere, reparate și constructive a rețelelor de iluminat stradal.

Bugetul subprogramului la cheltuieli constituie:

Aprobat, mii lei	Precizat, mii lei	Executat, mii lei
30.0	40.0	23.2

6. Programul – Cultura cultele și odihna, 0820

Programul include- **activitatea bibliotecii și căminului cultural**

Scopul programului este – cultura, tradițiile localității valorificate și promovate în rîndul populației.

Bugetul programului la cheltuieli constituie:

Aprobat, mii lei	Precizat, mii lei	Executat, mii lei
298.6	298.6	254.0

În componența cheltuielilor executate sunt incluse:

- Retribuirea muncii angajaților conform statelor de personal – 162.0 mii lei;
- Contribuții de asigurări sociale– 47.0 mii lei;
- Servicii – 38.9 mii lei;
- Indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă– 0.2 mii lei;
- Procurarea bunurilor - 5.9 mii lei.

7. Programul învățămînt

Programul include **activitatea instituției preșcolare - grădinița**

Scopul principal al programului este – copii pregătiți multilateral pentru viața și integrare în activitatea școlară.

Bugetul programului la cheltuieli constituie:

Aprobat, mii lei	Precizat, mii lei	Executat, mii lei
1919.3	2365.1	2363.8

În componența cheltuielilor executate sunt incluse:

- Retribuirea muncii angajaților conform statelor - 1101.2 mii lei;
- Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii – 319.7 mii lei;
- Servicii -160.1 mii lei;
- Indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă–3.4 mii lei;
- Alte prestații sociale ale angajatorilor – 53.0 mii lei;
- Compensații – 12.0 mii lei;
- Procurarea mașinilor și utilajelor – 30.8 mii lei;
- Procurarea altor mijloace fixe – 24.9 mii lei;

- Procurarea bunurilor materiale – 658.7 mii lei.

8. Alte servicii în domeniul apărării naționale, 0259

Subprogramul include acțiuni de asigurare a incorporării recruților în Armata Națională.

Bugetul subprogramului a cheltuieli constituie:

Aprobat, mii lei	Precizat, mii lei	Executat, mii lei
1.0	1.0	-

9. Servicii de sport și cultură fizică, 0812

Subprogramul include organizarea, susținerea și promovarea activităților/competițiilor sportive.

Bugetul subprogramului a cheltuieli constituie:

Aprobat, mii lei	Precizat, mii lei	Executat, mii lei
2.0	2.0	-

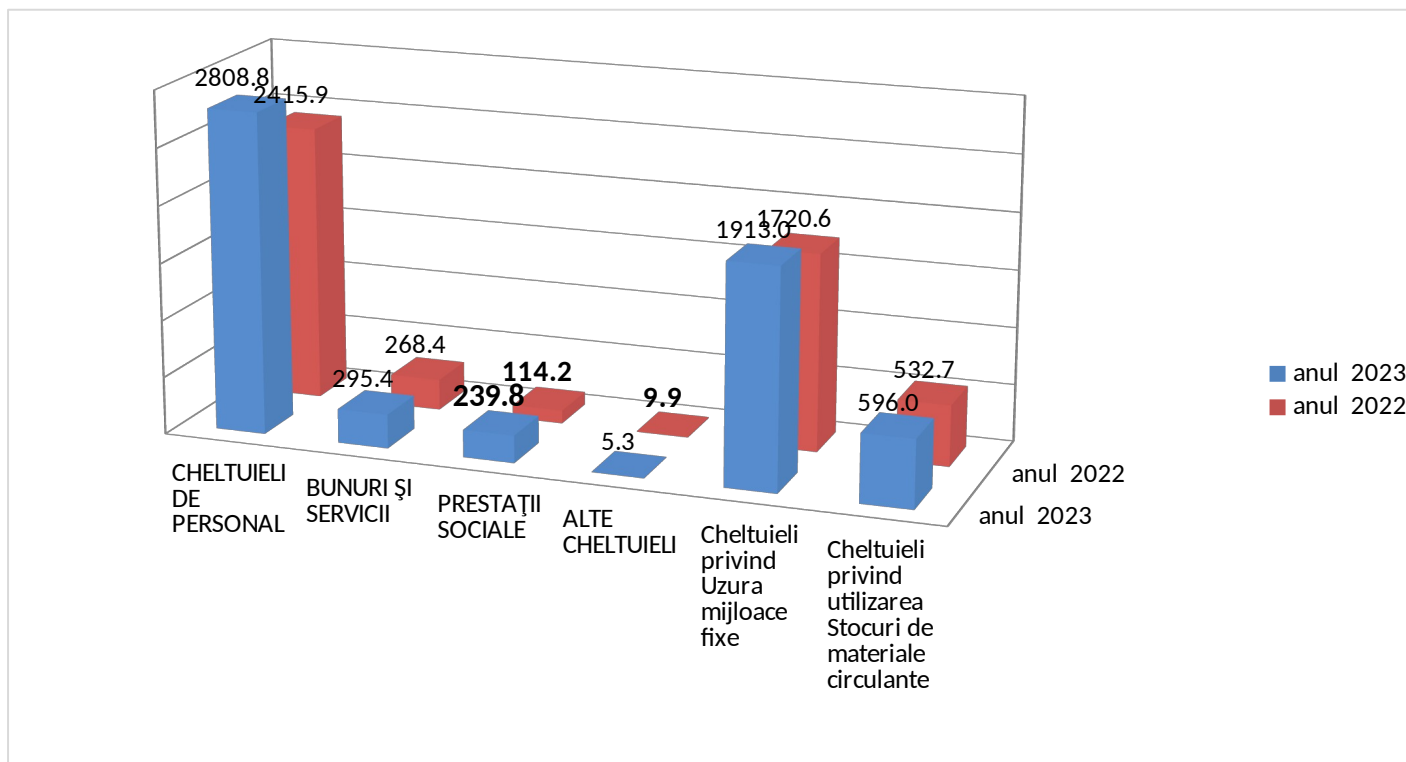
Analiza comparativă a cheltuielilor efective din **2023** (care constituie 5 858.3 mii lei) cu cele din **2022** (fiind de 5 061.8 mii lei) demonstrează o majorare de 796.5 mii lei.

Cheltuieli efective pe perioada 01.01.2023- 31.12.2023, Primăria Grozești (mii lei)

Denumirea conturilor	Cod ECO	Aparatul Primarului 0111	Grădinița 0911	Biblioteca 0820	Camin cultural 0820	Amenajare teritoriului 0820	Iluminarea străzilor 0820	Transport rutier 0451	Ajutoare unice 1070	Total
Total		2034.9	2351.7	108.1	207.0	145.5	67.6	778.5	14.0	5858.3
Remunerarea muncii angajaților	211180	889.8	1120.8	81.2	85.6					2177.4
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	212100	258.0	325.0	19.7	28.7					631.4
Energia electrică	222110	13.2	43.9		14.1		23.2			94.4
Gaze	222120		5.3							5.3
Apa și canalizare	222140	2.4	15.7		0.5					18.6
Alte servicii comunale	222190		4.2							4.2
Servicii informaționale	222210	12.2	12.3	3.0						27.5
Servicii de telecomunicații	222220	3.4	1.9	0.5						5.8
Servicii de transport	222400	6.0								6.0
Servicii de reparații curente	222500	1.5	0.9							2.4
Formare profesională	222600		0.5							0.5
Deplasări de serviciu în interiorul țării	222710		0.8							0.8

Cheltuieli privind uzura inventarului gospodăresc	231600	10.4	38.3	1.1	4.1					53.9
---	--------	------	------	-----	-----	--	--	--	--	------

Structura cheltuielilor efective a Bugetului local Grozești, conform clasificăției economice mii lei

II. Cerințe la descrierea informației din bilanțul contabil

- În conformitate cu graficul aprobat de prezentare a dărilor de seamă privind executarea bugetului pentru anul 2023, primăria satului Grozești a prelucrat, analizat, verificat, recepționat și sistematizat într-un raport unic, rapoartele instituțiilor publice, finanțate de la bugetul local al satului Grozești.

Activul bilanțului coincide cu pasivul și constituie **36 136.6 mii lei** la început de an și **37 449.6 mii lei** la sfârșitul perioadei de gestiune. Pe parcursul anului suma s-a majorat cu 1312.9 mii lei.

Majorarea a fost influențată de mărirea valorii uzurii mijloacelor fixe, reparațiilor capitale ale construcțiilor speciale, procurărilor mijloacelor fixe, etc.

Conform bilanțului contabil la situația din 01.01.2023 **valoarea mijloacelor fixe constituie 49**

431,1 mii lei, iar la 01.01.2024 constituie **52 247.8 mii lei**, cu o diferență de 2816.7 mii lei.

Valoarea totală a stocurilor de materiale circulante la situația din 01.01.2023 însumează **568,7 mii lei**, la sfârșitul anului constituie **706.0 mii lei**, soldul s-a majorat cu 137.3 mii lei.

La subcontul **319** „Investiții capitale în active în curs de execuție” a fost înregistrată suma de **557,3 mii lei** la început și sfârșit de an, la care se reflectă Proiectul pentru canalizare în sumă de 19,8 mii lei și Proiectul pentru gazificarea satului cu suma de 97,7 și lucrări de gazificare cu presiune medie în valoare de 439,8 mii lei realizate în 2022.

La subcontul **415** „Acțiuni și alte forme de participare în capital în interiorul țării” este înregistrată suma 313,86 mii lei, fiind reprezentate prin 100 de Acțiuni la S.A: Apa Canal.

- Soldul mijloacelor bănești la situația 01.01.2024 la contul de decontare a primăriei satului Grozești s-au înregistrat mijloace bănești în suma de **867440,95 lei** (431100). Cuantumul mijloacelor financiare s-a majorat cu 155399,31 lei comparativ cu cel înregistrat la 01.01.2023, care constituia **712041,64 lei**.

3. Rezultatul financiar al instituției publice pentru anu curent (721) constituie **1 269 432,92 lei**, care reprezintă diferența dintre veniturile și cheltuielile efective ale perioadei de gestiune anului curent ceea ce corespunde cu datele din raportul FD-042.

4. Pe parcursul perioadei de gestiune Primăria satului Grozești nu a acordat și nu a rambursat credite.

5. Pe parcursul perioadei de gestiune Primăria satului Grozești nu a primit și nu a rambursat împrumuturi.

6. La extrabilanțul instituției sunt înregistrate Creanțe compromise decontate (822420) în sumă de 15,9 mii lei.

III. Cerințe la descrierea creanțelor și datoriilor formate

DATORII DEBITOARE ȘI CREDITOARE :

Creanțele constituie 118,6 mii lei, inclusiv:

- ✓ 58,3 mii lei - energia electrică;
- ✓ 5,2 mii lei – gaze;
- ✓ 0,7 mii lei – apă și canalizare;
- ✓ 0,9 mii lei – servicii informaționale;
- ✓ 1,8 mii lei – servicii neatribuite altor aliniate;
- ✓ 14,9 mii lei - procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților;
- ✓ 36,8 mii lei - procurarea produse alimentare.

Datoriile creditoare constituie 261,1 mii lei, inclusiv:

- ✓ 191,9 mii lei – Remunerarea muncii angajaților conform statelor de personal;
- ✓ 54,9 mii lei – Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii;
- ✓ 0,08 mii lei – Apa și canalizare;
- ✓ 0,05 mii lei - Servicii informaționale;
- ✓ 0,08 mii lei – servicii de telecomunicații;
- ✓ 2,3 mii lei – servicii neatribuite altor aliniate;
- ✓ 8,8 mii lei – procurarea produselor alimentare;
- ✓ 3,0 mii lei – procurarea materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou.

Plata datoriilor debitoare și creditoare sunt formate la situația din 31 decembrie 2023.

Primar CROITORU Nicolae

Contabila - șefă FONARI Natalia

EVIDENȚA
privind Contractul de Arendă din 15.12.2017, înregistrat la 20.12.2017
GURDIȘ Ion Dmitrii IDNP: 2001024026773, or.Nisporeni, str. Viilor nr.15
pe un termen de 12 ani
20.12.2017 – 20.12.2029

Anul	Cod Eco 141522			
	Executat Achitat,lei	Calculat Stabilit,lei	NOTĂ	
2017	18 336.11			
	8370.00		Deleanu Tatiana 15.06.2017	
	766.61			
	9199.50	9966.11	15.12.2017	
2018		0	9966.14	
2019		0	9966.14	
2020		9970.00	9966.14	
2021		20000.00	9966.14	
2022		0	9966.14	
2023		0	9966.14	
TOTAL		39 936.11	59796.84	19860,73 lei Datorie la 31.12.2023

Executor: Natalia Fonari
Telefon: 0264 43438
e-mail: primaria.grozesti@gmail.com

NOTĂ INFORMATIVĂ
la Proiectul de Decizie nr. 2 / 1 din 25.03.2024
“Cu privire la executarea bugetului satului Grozești pentru anul 2023”

Denumirea autorului proiectului

Proiectul este elaborat de către contabilă-șefă a Primăriei Grozești.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de decizie

În conformitate cu art.14 alin.(2) lit. (n³) al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, art.31, alin(3) din Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, a fost elaborat Proiectul de decizie privind executarea bugetului s. Grozești pentru anul 2023.

Scopul elaborării Proiectului de decizie este raportarea executării bugetului satului Grozești pentru anul 2023 în conformitate cu legislația în vigoare, cât și de a informa Consiliul local despre rezultatele executării bugetului s. Grozești într-o analiză și aprecierea atingerii obiectivelor stabilite pentru perioada examinată și de a asigura transparența în gestionarea eficientă a finanțelor publice de către executorii de buget.

Obiectivele stabilite la crearea proiectului de decizie sunt:

asigurarea transparenței activității APL,
evidențierea rezultatelor și finalităților urmărite și
descrierea efectelor deciziilor aprobate.

Conformitatea proiectului cu actele normative și legislative în vigoare

Proiectul de decizie respectă prevederile actelor normative și legislative actuale și este elaborat în vederea implementării Legii nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative.

Principalele prevederi, evidențierea elementelor noi

Legile care reglementează domeniul vizat: Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale.

Proiectul deciziei privind executarea bugetului satului Grozești pentru anul 2023 conține “ **Raportul narativ privind executarea bugetului** ” la partea de venituri și cheltuieli.

Fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.

Aprobarea proiectului dat de decizie nu necesită surse financiare suplimentare.

Implimentarea proiectului de decizie cu privire la executarea bugetului s. Grozești la venituri și cheltuieli presupune aprecierea rezultatelor obținute în perioada menționată și nu implică alocarea mijloacelor financiare.

Astfel, se constată că implimentarea proiectului va realiza finalitatea prevăzută.

Modul de incorporare a actului în cadrul normativ

Proiectul de decizie a fost elaborat în conformitate cu art. art.14 alin.(2) lit. (n³) al Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, art.73 alin. (3) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, art.31 alin.3 din Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederii Legii nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la acte normative, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului deciziei, precum și anunțul cu privire la consultări publice inclusive și proiectul de decizie cu toate explicațiile de rigoare au fost plasate pe pagina **WEB: grozesti.sat.md**.

Proiectul de decizie se prezintă comisiilor de specialitate pentru avizare de a fi propuse Consiliului local pentru examinare și adoptare în ședință.

Constatările expertizei juridice

Categoria actului propus este Decizia Consiliului local, ceea ce corespunde art.46 din Legea nr.436 din 28.12.2006 cu privire la administrația publică locală, art.10 lit. (c) din Legea nr.317 din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, art. 63, art.73 alin.(3) a Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014, art.31alin.3 al Legii finanțelor publice locale nr.397 din 16.10.2003.

Impactul proiectului

Proiectul va avea un impact semnificativ în respectarea legislației în vigoare. Totodată prin proiect se urmărește satisfacerea interesului public de a asigura raportarea executării bugetului local Grozești pentru anul 2023 la partea de venituri și cheltuieli pe programe și subprograme.

Contabila- șefă _____ FONARI Natalia

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE
la proiectul de Decizie nr. 2 / 1 din 25.03.2024

“Cu privire la executarea Bugetului satului Grozești pentru anul 2024.”

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de primarul s. Grozești Croitoru Nicolae în baza Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

Autor al proiectului de act normativ este primarul satului Grozești, elaborat fiind de către contabilă-șefă a Primăriei Grozești.

Categoria actului normativ propus este Decizie de consiliul local, ceea ce corespunde art.112 din Constituție, art.18 din Legea cu privire la actele normative nr.100 din 22.12.2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, etapele asigurării, s-au respectat rigorile de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului transparenței procesului de elaborare a deciziilor:

- a) a fost informat publicul referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) s-a pus la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) s-au consultat cetățenii, în corespundere cu legea, prin plasarea informației pe panouri informative și consultare prin mijloace TIC, site web.

Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că:

”(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.

(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia a fost plasat pe panoul informativ a autorității publice pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor.” În vederea respectării rigorilor privind transparența decizională, autorul proiectului a anunțat despre inițierea elaborării deciziei prin intermediul

plasării pe panoul informativ. De asemenea, textul proiectului și nota informativă la acesta se regăsesc plasate pe panou, cu respectarea cerințelor de conținut, inclusiv cu respectarea termenului limită de 10 zile lucrătoare pentru prezentarea propunerilor. Totodată, proiectul de decizie cu materialele aferente au fost puse spre consultare publică pe situl oficial al APL Grozești, www.grozești.sat.md.

În urma analizei proiectului prenotat, constatăm că promovarea acestuia se realizează cu respectarea rigorilor impuse de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: **Scopul principal al proiectului este asigurarea transparenței procesului decizional și executoriu al APL Grozești.**

Drept **obiective** stabilite la crearea proiectului de decizie sunt asigurarea transparenței activității APL, evidențierea rezultatelor și finalităților urmărite și descrierea efectelor deciziilor aprobate.

CONSTATARE: Analizând proiectul de decizie, se constată că, Scopul anunțat și scopul real al proiectului coincid și ating Obiectivele scontate.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele subiecților, care participă în calitate de contribuabili și beneficiari direcți ai serviciilor prestate de APL Grozești.

CONSTATARE : Promovarea proiectului se realizează cu respectarea preponderentă a interesului public și a interesului privat.

1.5. Justificarea soluțiilor proiectului

1.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.21 din Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative:

Proiectul unui act normativ se elaborează în câteva etape consecutive, după cum urmează:

a) desemnarea persoanei responsabile sau, după caz, formarea grupului de lucru care va elabora proiectul, precum și asigurarea suportului tehnic, organizatoric și financiar al procesului de elaborare;

b) determinarea categoriei, conceptului și stabilirea structurii actului normativ;

c) elaborarea versiunii inițiale a proiectului și întocmirea notei informative;

d) întocmirea tabelului de concordanță, în cazul în care prin proiectul actului normativ se urmărește armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;

e) consultarea publică, avizarea proiectului actului normativ de către autoritățile a căror competență are tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului normativ, efectuarea expertizelor, inclusiv expertiza anticorupție, expertiza juridică și, după caz, expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene și expertiza grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător;

f) întocmirea sintezei obiectivelor și propunerilor autorităților publice și, după caz, a

sintezei recomandărilor reprezentanților societății civile;

g) elaborarea versiunii finale a proiectului de act normativ.

(2) Procedura și termenele privind elaborarea, avizarea, efectuarea expertizelor și definitivarea proiectelor actelor normative, care sînt prezentate spre examinare Guvernului, sînt stabilite de către Guvern.

CONSTATARE: În nota informativă autorul relevă condițiile și evidențiază elementele noi ce au impuse la elaborarea proiectului de decizie și prezintă impactul proiectului cu argumentele corespunzătoare, în conformitate cu art.30 din Legea nr.100 din 22.12.2017.

1.5.2. Argumentarea economico-financiară.

Conform art.30 (lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă conține „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”.

Potrivit notei informative: „Implementarea prevederilor din proiect nu necesită alocarea mijloacelor financiare de la bugetul de stat și local. Dimpotrivă, presupune acumularea surselor financiare în buget în termeni stabiliți, conform competenței.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative „textul proiectului de act normativ a fost elaborat cu respectarea următoarelor reguli:

- A fost expus în limbă simplă, clară și concisă;
- Nu s-au folosit neologisme, doar sinonime de largă răspândire;
- S-au folosit noțiuni monosemantice;
- Termenii de specialitate au fost utilizați numai în domeniul de activitate la care se referă proiectul;
- În limbajul normativ aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceiași termeni.

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

CONSTATARE: Textul proiectului de decizie întrunește cerințele prevăzute de art.54 al Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Textul proiectului nu conține conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare. Se prevede executarea Legii nr. 181 din 25.07.2014 privind finanțele publice și responsabilităților bugetar-fiscale, precum și Legea nr.397-XV din 16.10.2003 privind finanțele publice locale, dar și Legea APL.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea mandatarilor autorizați în domeniul proprietății intelectuale și stabilește regulile de conduită profesională, înglobate în Codul de etică și conduită al mandatarilor autorizați în proprietatea intelectuală, funcționari publici și personane beneficiare, subiecții instituțiilor din subordinea Primăriei Grozești.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului.

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul deciziei nr.2 / 1 din 25.03.2024 **“Cu privire la executarea Bugetului satului Grozești pentru anul 2023”** potrivit autorului, are drept **scop de a informa prin prisma respectării cadrului normativ, analitic, despre rezultatul executării și impactul deciziilor, aprobate de Consiliul local în anul 2023.**

Proiectul este unul în interes public, corespunde normelor legale și se încadrează în misiunea de a avea impact semnificativ în exercitarea competențelor APL.

Expertizat: Croitoru Nicolae, primar